

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช โทรศัพท์/โทรสาร ๐๗๕-๓๗๘-๖๐๙.....

ที่ กษ ๐๘๑๘.๑๑/-..... วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗.....

เรื่อง รายงานการพัฒนาความรู้ของบุคลากร รอบการประเมินที่ ๑/๒๕๖๗.....

(๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗)

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

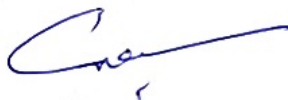
ตามที่ กรมพัฒนาที่ดิน เห็นชอบกรอบตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ของบุคลากรในหน่วยงาน ในรอบการประเมินที่ ๑/๒๕๖๗ กำหนดให้ข้าราชการมีการพัฒนาเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ระบบ LDD e-Training ๒ เรื่อง โดยพัฒนาครบถ้วนตามเงื่อนไขของหลักสูตร และพัฒนาความรู้ ๒ เรื่อง รวมทั้งมีการสรุปทบทวน ๑ เรื่อง ให้ผู้บังคับบัญชาทราบ นั้น

ข้าพเจ้า นางสาวเพชรฯ วรรณเพชร ได้ดำเนินการพัฒนาเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ระบบ LDD e-Training จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมสรุปทบทวนหลักสูตร และการจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕% จึงขอส่งหลักฐานเพื่อแสดงว่าได้ผ่านการพัฒนาที่ทักษะเรียบร้อยแล้ว โดยแนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางสาวเพชรฯ วรรณเพชร)
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

- ทราบ
- งานธุรการดำเนินการต่อไป

(นายวีเชียร พรหมทอง)

ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

สรุปทเรียนเพื่อการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อใช้ประกอบในมิติการพัฒนาองค์การ
ของนางสาวเพชรฯ วรณเพชร นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน 35%

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบ แนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน 35 % และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน 1:50000
2. ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปสื่อสาร และถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้

ความเป็นมาของการจำแนกประเภทที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจในการจำแนกประเภทที่ดิน ตาม พรบ.พัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551

ความเป็นมาของการจำแนกประเภทที่ดิน

พ.ศ. 2503

จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ต้องการรักษาป่าไม้ ไว้ ร้อยละ 50 ของพื้นที่ประเทศไทย และมอบหมายให้กรมที่ดิน จำแนกประเภทที่ดิน โดยสำรวจพื้นที่ ป่าไม้ จาก พรบ.ป่าไม้ ปี พ.ศ.2481 ซึ่งมรพื้นที่ 5 ประเภทคือ

1. ป่าสงวน
2. ป่าคุ้มครอง
3. ป่าอยู่ระหว่างสงวน
4. ป่าอยู่ระหว่างคุ้มครอง
5. ป่าซึ่งมีแผนจะสงวนหรือคุ้มครอง

พ.ศ. 2504 ตั้งคณะอนุกรรมการจำแนกประเภทที่ดินระดับจังหวัด โดยมรมติ ป่าจำแนกเป็น 2

ประเภท

1. ป่าไม้ถาวร มอบให้ป่าไม้ไปดำเนินการรักษาไว้เป็นป่า
2. จัดสรรเพื่อเกษตรกรรมหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น มอบให้ กรมที่ดิน นิคมสหกรณ์ สปก.

พ.ศ.2504-2509 ดำเนินการสำรวจ พื้นที่ จำนวน 206 ล้านไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ป่าไม้ 174 ล้านไร่ และพื้นที่จัดสรร 32 ล้านไร่

พ.ศ.2506 ตั้งกรมพัฒนาที่ดิน สังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และตั้งคณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดิน

พ.ศ. 2516 ยุบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และตั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2516 และมีกรมแต่งตั้งคณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดิน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และมีกรมแต่งตั้งคณะอนุกรรมการชุดต่างๆในการช่วยจำแนกประเภทที่ดิน

22 มิถุนายน พ.ศ.2525 และแก้ไข วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2527 มีมติดำเนินการ จำแนกประเภทที่ดินระยะที่ 2 ดำเนินการระหว่างปีพ.ศ. 2525-2530 โดยมีหลักสำคัญคือจำแนกประเภทที่ดิน ให้สำรวจ

จำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ 30 ล้านไร่ ผลการจำแนก โดยให้ คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาว่าจะมอบพื้นที่จำแนกออกให้หน่วยงานใด(แก้ไข วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2527) ผลการสำรวจ และกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทที่ดิน ดังนี้

หลักเกณฑ์การพิจารณาการจำแนกประเภทที่ดินของคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน

พื้นที่ซึ่งจะต้องรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร	พื้นที่ป่าไม้ถาวรซึ่งสมควรจำแนกออกเป็นที่ทำกินและใช้ประโยชน์อื่นๆ
1) มีสภาพเป็นป่าไม้ 2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น 1 ,2 หรือ ชั้น 3 ที่ความลึกของดินน้อยกว่า 50 ซม. 3) หน่วยงานหรือโครงการกรมป่าไม้ 4) ดินไม่สามารถใช้ในทางเกษตรกรรมได้ 5) เกาะ ภูเขา หรือพื้นที่ซึ่งมีความลาดชันเกิน 35% 6) ป่าชายทะเล, ป่าชายเลน, ป่าที่เกาะ 7) ป่าที่เป็นเกาะและไม่มีเอกสารสิทธิ์ 8) ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2530	1) เหมาะแก่การเกษตร ซึ่งถือครองและทำประโยชน์แล้ว 2) ที่สาธารณประโยชน์ 3) ที่ของหน่วยราชการ 4) เขตห้ามล่าสัตว์ ที่ราษฎรมี น.ส. 3 ถือครองอยู่แล้ว 5) มีสภาพป่า เนื้อที่ไม่เกิน 500 ไร่ ให้จำแนกออกเป็นป่าชุมชน เว้นแต่ กรณีที่มีพื้นที่ติดต่อกับป่าสงวนแห่งชาติ,อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรืออยู่ในเขตพื้นที่ป่าโครงการฯ ที่ให้สัมปทานทำไม้

ผลการดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ในปี พ.ศ. 2525 – 2530

- เก็บเป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรเนื้อที่ประมาณ 10.65 ล้านไร่
(มอบกรมป่าไม้รับไปดำเนินการ)
- อยู่ในเขตป่าสงวนฯ และอุทยานฯ เนื้อที่ประมาณ 7.64 ล้านไร่
- จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรเพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎรหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื้อที่ประมาณ 11.7 ล้านไร่

พ.ศ. 2526

มีการตรา พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน 2526 คณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดิน เปลี่ยนชื่อเป็นคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ เหลือ 2 คณะ คือ 1. คณะกรรมการพัฒนาที่ดิน รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน 2. คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด

พ.ศ. 2551

ยกเลิก พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน 2526 และใช้ พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน 2551 มาจนถึงปัจจุบัน ปัจจุบัน พบว่า มีป่าไม้ถาวรอยู่ในพื้นที่ 68 จังหวัด ไม่มีป่าไม้ถาวร 9 จังหวัด 1.กรุงเทพมหานคร 2.นนทบุรี 3.ปทุมธานี 4.สมุทรปราการ 5.สมุทรสงคราม 6.นครปฐม 7.พระนครศรีอยุธยา 8.อ่างทอง 9.สิงห์บุรี เนื้อที่ประมาณ 164.48 ล้านไร่ ซ้อนทับกับเขตสงวนประมาณ 147.53 ล้านไร่ กรม.มีมติให้เก็บรักษาไว้เป็นป่าไม้

ถาวร (มอบกรมป่าไม้) ประมาณ 10.65 ล้านไร่ พื้นที่ที่ยังไม่มีการสำรวจจำแนกฯ ประมาณ 6.3 ล้านไร่ (66 จังหวัด)

กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลด้วยโปรแกรมสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ พบว่าปัจจุบันยังมีพื้นที่ป่าไม้ถาวร นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ารวมเนื้อที่ประมาณ 6.3 ล้านไร่ 66 จังหวัด โดยเบื้องต้นพบว่าเนื้อที่ประมาณร้อยละ 75 ไม่มีสภาพเป็นป่าไม้แล้ว ส่วนเนื้อที่ประมาณร้อยละ 25 ยังคงมีสภาพเป็นป่าไม้

การประชุมคณะกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564 โดยมีพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการสำรวจข้อมูลที่ดินพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ 6.3 ล้านไร่ ผลการดำเนินงาน จัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัด (66 จังหวัด) อยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจและจำแนกประเภทที่ดิน

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวร และพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ

จัดทำข้อมูล/แผนที่พื้นที่ดำเนินงานและแจ้งคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัด

ประชุมคณะอนุฯ / แต่งตั้งคณะทำงาน

ประชุมคณะทำงาน รวบรวม/ตรวจสอบข้อมูล สำรวจภาคสนาม วิเคราะห์ / จัดทำแผนที่ จัดทำรายงาน / PPT ประชุมคณะทำงาน

ประชุมคณะอนุฯ/พิจารณาถ้อยแถลงการจำแนกประเภทที่ดิน

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวร และพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ

คณะกรรมการพัฒนาที่ดินพิจารณาผลการจำแนกประเภทที่ดิน

คณะกรรมการนโยบายแนวทางและมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน พิจารณานำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) พิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรี พิจารณา/เห็นชอบ

มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คำศัพท์

ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 “พื้นที่ที่กำหนดเขตป่าคร่าวๆ เพื่อที่ทางราชการจะได้ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไป...”

ป่าไม้ถาวร พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 และป่าที่จะเปิดจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม ที่นำมาทำการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ตามขั้นตอนการจำแนกประเภทที่ดิน พื้นที่ใดสมควรสงวนเป็นพื้นที่ป่าไม้ที่แน่นอน ให้ยกเลิกเขต ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 และให้ถือเขตพื้นที่ป่าไม้ตามที่คณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดินได้จำแนกไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวร

ป่าชุมชนตามมติคณะรัฐมนตรี พื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร เพื่อเป็นป่าชุมชน (มีลักษณะเป็นป่า มีขนาด ไม่เกิน 500 ไร่ และไม่อยู่ติดเขตป่าสงวนแห่งชาติ) โดยที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติมอบหมายให้ กรมที่ดินนำพื้นที่ดังกล่าว ไปออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ถ.) เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

มติคณะรัฐมนตรี และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ถาวร

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 เป็นการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินอย่างละเอียด มีการกำหนดเป็นพื้นที่ ป่าไม้ 1,300 แปลง เนื้อที่ประมาณ 174 ล้านไร่ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวนี้เรียกว่า “ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2504” และป่าที่สมควรจัดสรรเพื่อการเกษตรกรรมหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื้อที่ ประมาณ 32 ล้านไร่ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบเพื่อทำการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินและ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบมติคณะรัฐมนตรี

วันที่ 22 มิถุนายน 2525 มติคณะรัฐมนตรีให้สำรวจจำแนกพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2525 แก้ไขเพิ่มเติม 18 ธันวาคม 2527 พื้นที่ที่ได้จาก การจำแนกประเภทที่ดินให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ(คจช.)

เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2531 เรื่อง การขีดเขตป่าไม้ลงในระวางรูปถ่ายทางอากาศ การขีดแนวเขต ป่าไม้ถาวรให้กรมที่ดินเป็นผู้ดำเนินการ กรมพัฒนาที่ดินตรวจสอบแล้วลงนามรับรอง

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขเสรีจที่ 488/2531 เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับป่าไม้ถาวรตามมติ คณะรัฐมนตรีประเด็นที่สาม ในการกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น เมื่อปรากฏว่าแผนที่ท้ายกฎกระทรวง กำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติไม่ได้รวมเอาพื้นที่ส่วนใดไว้ พื้นที่ที่อยู่นอกแนวเขตดังกล่าวย่อมจะเป็นดังเช่นที่เคย เป็นอยู่เดิม ซึ่งป่าไม้ถาวรเป็นเพียงแนวเขตที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กำหนดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการจำแนก ที่ดินว่าพื้นที่ส่วนใดจะเป็นป่าไม้ถาวรและส่วนใดจะได้เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ที่อยู่อาศัย และอื่น ๆ มิใช่พื้นที่ที่ มีสภาพตามกฎหมาย กรณีนี้ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นเดิมอยู่ในเขตป่าไม้ถาวร เมื่อปรากฏว่ายัง มิได้มีมติของคณะรัฐมนตรีออกมายกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงเขตป่าไม้ถาวรที่เคยกำหนดไว้แล้ว พื้นที่นั้นก็ยัง คง เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรอยู่เช่นเดิม

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขเสรีจที่ 488/2531เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับป่าไม้ถาวรตามมติ คณะรัฐมนตรี (ต่อ)ประเด็นที่สี่ ที่ว่าป่าไม้ถาวรที่ได้มีกฎกระทรวงกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ หรือตราพระ ราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตอุทยานแห่งชาติแล้ว พื้นที่นั้น ยังมีสภาพเป็นป่าไม้ ถาวรอยู่หรือไม่ นั้น เห็นว่า การที่พื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรแห่งใดได้มีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นป่าสงวน แห่งชาติ หรือมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้ว พื้นที่ในส่วน นั้นย่อมมีสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า โดยผลของกฎหมายการที่ กฎหมายกำหนดให้พื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรมีสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่านั้น พื้นที่ดังกล่าวก็ยังคงอยู่ในเขตป่าไม้ถาวรตามมติของคณะรัฐมนตรี

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขเสรีจที่ 488/2531เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับป่าไม้ถาวรตามมติ คณะรัฐมนตรี (ต่อ)ประเด็นที่ห้า ที่ว่า พื้นที่ป่าไม้ถาวรที่ได้มีการประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้ว หากต่อมาปรากฏว่าได้มีการตรากฎกระทรวงเพิกถอนสภาพจากการเป็นป่า สงวนแห่งชาติ หรือมีพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนสภาพจากการเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ ป่า ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน พื้นที่ในส่วนที่ถูกเพิกถอนนั้นจะยังมีสภาพเป็นป่าไม้ถาวรหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อ

มีการถอนสภาพตามกฎหมายของพื้นที่บริเวณใดแล้ว พื้นที่นั้นย่อม พ้นจากสภาพการเป็นป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไปโดยผลของกฎหมายแต่โดยที่พื้นที่ที่กำหนดให้มีสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอยู่นั้นอยู่ในเขตป่าไม้ถาวรตามมติของคณะรัฐมนตรีด้วย ดังนั้น เมื่อสภาพของการเป็นป่าสงวนแห่งชาติอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสิ้นไปและไม่ปรากฏว่าได้มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเขตป่าไม้ถาวรให้เป็นอย่างอื่นไปแล้วพื้นที่นี้ก็ยังคงเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวร

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2533 และทบทวนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2566 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2566 ทบทวนเนื้อหาของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2533 จากเดิม อนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับความเห็นของเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาที่ดินเกี่ยวกับการจำแนกพื้นที่ที่กั้นออกจากการกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้วเป็นเขตที่เพิกถอนให้เป็นพื้นที่ที่ได้จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย แก้ไขเป็น 1. อนุมัติให้จำแนกพื้นที่ที่ราษฎร 3 ตำบล ในอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ประมาณ 53,726 ไร่ ออกจากป่าไม้ถาวร เพื่อให้ราษฎรทำกินหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น 2. กรณีการจำแนกพื้นที่ที่กั้นออกจากการกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้ว หรือเขตที่เพิกถอนให้เป็นพื้นที่ที่ได้จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร โดยใช้เป็นหลักการทั่วประเทศ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2540 เนื่องจากราษฎรมีที่ทำกินอยู่ในเขตป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้เสนอมาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน ในส่วนของป่าไม้ถาวร เมื่อราษฎรร้องเรียนให้เพิกถอนเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีให้คณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดแต่งตั้ง คณะทำงานตรวจสอบพื้นที่ เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาผลการตรวจสอบแล้วให้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาที่ดินเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรีเสียใหม่ ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทที่ดิน

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขเสรีจที่ 775/2561เรื่อง การเป็นป่าไม้ถาวรตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 สรุปได้ว่า พื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ กำหนดไว้เป็นป่าไม้ของชาติ เป็นเพียงการกำหนดเขตป่าคร่าว ๆ เพื่อที่ทางราชการจะได้ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไปว่าพื้นที่บริเวณใดให้เป็นป่าไม้ถาวรหรือพื้นที่ใดไม่เหมาะสมกำหนดให้เป็นป่าไม้ถาวรต่อไปเท่านั้น มิใช่เป็นการกำหนดพื้นที่ป่าทั้งหมดเป็นป่าไม้ถาวร

การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติรัฐมนตรี(เฉพาะราย)

อำนาจหน้าที่ ของ สสผ.

วิเคราะห์และตรวจสอบที่ดินในเขตป่าไม้ถาวร เขตเขา ภูเขา และพื้นที่ที่มีความลาดชัน เกินร้อยละ 35รวมทั้งปรับปรุงแผนที่จำแนกที่ดิน โดยใช้แผนที่ภาพถ่ายเป็นฐาน และลงนามในรายงานการสำรวจส่วนใหญ่หน่วยงานที่ร้องขอ คือสำนักงานที่ดิน ใช้เพื่อออกโฉนดให้แก่ราษฎร และหน่วยงานราชการ ใช้เพื่อประโยชน์พื้นที่

เอกสารมีใช้ในการตรวจสอบ มีดังนี้

- 1.แผนที่ลำดับชุดที่ L7017 พร้อมระบุลำดับชุด และเลขระวางของพื้นที่
2. มีค่าพิกัดกริดทางเหนือและทางตะวันออกชัดเจนทั้งสองแกน
3. รูปแปลงที่หมายในพื้นที่ ต้องเป็นวงรอบปิด
- 4.รับรองสำเนาถูกต้อง

5. เป็นกริดที่อยู่ในแผนที่ภูมิประเทศเท่านั้น

หากต้องการความถูกต้องแม่นยำ จะต้องใช้แบบคำนวณเนื้อที่ ร.ว.25 จ จะต้องมีการละเอียด

1. ค่าพิกัด UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Indium) Indial 1975

2. มีการรับรองสำเนา

3. ค่าพิกัดต้องไม่เป็น 0 ลอย

กรณี เอกสารเป็นสำเนากระดาษบาง หรือ ร.ว.9

1. ระบุพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Indium) Indial 1975 ครอบคลุมแปลงที่ดิน 4 จุด หรือ 2 จุด ทางด้านแท่งมุม ตัวเลขชัดเจน มีจุดตัด 4 จุด และรับรองสำเนา

ค่าพิกัดรอบแปลง พร้อมแผนที่ประกอบ

1. ระบุพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Indium) Indial 1975 พร้อมระบุ พื้นหลักฐานอ้างอิง

2. กรณี ระบุพิกัดมา พิกัดจะต้องถูกต้อง และตรงกับที่หมายไว้ในแผนที่

3. จะต้องรับรองสำเนา และตรวจสอบความถูกต้องของหมายเลขเอกสาร

การรายงานผลการตรวจสอบ

1. แผนที่การตรวจสอบ การจำแนกประเภทที่ดิน ในแผนที่ประกอบด้วยรูปแปลงที่ขอให้ตรวจสอบ มี 2 มาตรฐาน คือ 1 ต่อ 50,000 และ 1 ต่อ 4,000

2. หนังสือรายงานผล ถ้าเป็นภายใน ใช้บันทึกข้อความ และหน่วยงานภายนอกใช้หนังสือราชการ ภายนอก

รูปแบบการรายงานผลการตรวจสอบ

1. สสพ. ตรวจสอบตำแหน่งที่ร้องขอ 4 ประเภท คือ ตรวจสอบตำแหน่งที่หมายมาในแผนที่ 1:5,000 ในแผนที่ภูมิประเทศ

2. ตำแหน่งจากข้อมูลค่าพิกัด ใน ร.ว.9 /ร.ว.9จ

3. ตำแหน่งจากข้อมูลค่าพิกัด ใน ร.ว.25จ

4. ตำแหน่งที่หมายมาในตัวแผนที่

โดยการตรวจสอบ จะตรวจสอบจากฐานข้อมูลแผนที่ 2 ประเภท คือ แผนที่จำแนกประเภทที่ดิน 1 ต่อ 50,000 และระวางออกเอกสารสิทธิ์ 1 ต่อ 4,000 โดยตำแหน่งที่ให้ตรวจสอบ มี 2 ประเภท คือ ตำแหน่งที่หมายมา และข้อมูลจากค่าพิกัดที่ส่งมา การรายงานผล จะอยู่พื้นที่ 2 ประเภท คือ แปลงที่อยู่ในพื้นที่ ป่า และไม่อยู่ในพื้นที่ป่า และแปลงที่ตรวจสอบ มีอยู่หลายพื้นที่ เช่น ส่วนใหญ่อยู่บนพื้นที่ป่า ส่วนที่เหลือ อยู่ในพื้นที่จำแนก

เรื่อง การตรวจสอบพื้นที่ ที่ความลาดชัน 35% และพื้นที่ ที่ เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่ มาตรฐาน 1:50,000 ที่เขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) น้อยกว่า 600 เมตร ที่ภูเขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) ตั้งแต่ 600 เมตรขึ้นไป

หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน 35 เปอร์เซ็นต์

1. สำเนาแผนที่ ภูมิประเทศมาตรฐาน 1:50,000 ลำดับชุด L7017 ของกรมแผนที่ ที่ทหาร

2. เอกสารแนบประกอบการพิจารณา สำเนารูปแผนที่ ที่กระดาษบาง (ร.ว. 9) แบบคำนวณเนื้อที่ ที่ (ร.ว. 25 จ)

3. เอกสารที่ ที่อ้างถึงหรือหลักฐานทางที่ ที่ดิน โฉนดที่ดิน น.ส. 3 ก. น.ส. 3

4.การรับรองสำเนา ฯ เอกสารที่ส่งมาให้ตรวจสอบ ต้องรับรองสำเนาของเอกสารทุกฉบับด้วยลายเซ็นจริง หมึกสี สีนํ้าเงิน ของเจ้าหน้าที่ ที่ของหน่วยงานที่ ที่ส่งมาให้ตรวจสอบ

การตรวจสอบพื้นที่ ที่ความลาดชัน 35% และพื้นที่ ที่เขาภูเขา โดยใช้แผนที่ มาตรฐาน 1:50,000

1. สำนักงานที่ ที่ดินจังหวัดส่งเรื่องผ่านสถานีพัฒนาที่ดินหรือ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต
2. หน่วยงาน อื่นๆ เช่น สำนักงาน ป.ป.ช., DSI, ศาล ฯลฯ ส่งเรื่อง ถึงกรมพัฒนาที่ ที่ดิน

การรายงานผลการตรวจสอบ แบ่งออกเป็น 2 กรณี

1.การคืนเรื่อง จะแบ่งออกเป็น 2 กรณี ดังนี้

1 เอกสารประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง

แบ่งเป็น 3 กรณีย่อย ดังนี้

1.1 แผนที่ภูมิประเทศ มาตรฐาน 1:50,000 ของกรมแผนที่ ที่ทหารย่อ-ขยาย

1.2 ร.ว. 9 ไม่มีพิกัดครอบคลุมแปลง

1.3 เอกสารไม่เซ็นรับรองสำเนาถูกต้อง

2 ตำแหน่งที่ ที่ขอให้ตรวจสอบในแผนที่ภูมิประเทศมาตรฐาน 1:50,000 ของกรมแผนที่ ที่ทหาร ไม่สอดคล้องกับ รูปแปลงจาก ร.ว. 9 หรือร.ว. 25 จ

การแจ้งผลการตรวจสอบ

แบบแผนที่ ที่แจ้งผลการตรวจสอบ การกำหนดคำอธิบายสัญลักษณ์ซึ่งกำหนดให้สี

สีแดง = “เป็นพื้นที่ ที่อยู่ในเขตเขามี ความลาดชันเกิน 35 เปอร์เซ็นต์”

สีม่วง = “เป็นพื้นที่ ที่อยู่ในเขตเขา มีความลาดชันไม่เกิน 35 เปอร์เซ็นต์”

สีเหลือง = “เป็นพื้นที่ ที่อยู่นอกเขตเขามีความลาดชันไม่ถึง 35 เปอร์เซ็นต์”

สีน้ำตาล = “เป็นพื้นที่ ที่อยู่นอกเขตเขามี ความลาดชันเกิน 35 เปอร์เซ็นต์”

ลงชื่อ.....

(นางสาวเพชรฯ วรรณเพชร)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวเพชรฯ วรรณเพชร

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร “การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕% ”

รุ่นที่ 1/2567 : ตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567

(นายปราโมทย์ ยาใจ)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน